

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS PARAMOS MOKINIAMS ĮSTATYMO NR. X-686 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo
Nr. X-686 nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymą Nr. X-686 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS PARAMOS MOKINIAMS
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo (toliau – šis įstatymas) paskirtis – nustatyti socialinės paramos mokiniams rūšis, dydžius, teikimo sąlygas, tvarką ir finansavimą.

2. Šis įstatymas taikomas mokiniams, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar pas kitą švietimo teikėją (išskyrus laisvąjį mokytoją) (toliau – mokykla) pagal bendrojo ugdymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre, ar priešmokyklinio ugdymo programą.

3. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) mokiniams, kurie mokosi pagal suaugusiųjų ugdymo programas;
- 2) mokiniams, kurie mokosi ir pagal bendrojo ugdymo, ir pagal profesinio mokymo programas;
- 3) mokiniams, kurie yra išlaikomi (nemokamai gauna nakvynę, maistą ir mokinio reikmenis) valstybės arba savivaldybės finansuojamose įstaigose;
- 4) mokiniams, kuriems Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka nustatyta vaiko laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba).

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Mokinio reikmenys** – individualios mokymosi priemonės (pratybų sąsiuviniai, skaičiuotuvai, rašymo, braižymo, piešimo ir kitos mokinio individualiai naudojamos mokymosi priemonės), sportinė apranga, avalynė, drabužiai ir kiti mokiniui ugdyti būtini reikmenys, kuriais mokiniai neap rūpinami Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. **Pareiškėjas** – vienas iš mokinio tėvų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų, pilnametis mokinytis ar nepilnametis mokinytis, kuris yra susituokęs arba emancipuotas, mokinytis nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų, turintis tėvų sutikimą.

3. **Produktas** – maisto produktas, naudojamas pusryčių, pietų ar pavakarių patiekalų gamybai.

4. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme ir Švietimo įstatyme.

3 straipsnis. Socialinės paramos mokiniams rūšys

Nustatomos šios socialinės paramos mokiniams rūšys:

- 1) mokinių nemokamas maitinimas (pusryčiai, pietūs, pavakariai, maitinimas mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose);
- 2) parama mokinio reikmenims įsigyti.

4 straipsnis. Socialinės paramos mokiniams finansavimas

1. Socialinė parama mokiniams finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams, valstybės biudžete skirtų bendrųjų asignavimų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai, savivaldybių biudžetų lėšų ir nevalstybinių mokyklų steigėjų lėšų.

2. Socialinės paramos mokiniams išlaidų rūšys:

- 1) išlaidos produktams (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį), kai mokiniai maitinami nemokamai;
- 2) išlaidos mokinio reikmenims (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį);
- 3) patiekalų gamybos išlaidos (maitinimo paslaugų teikėjų darbuotojų, tiesiogiai susijusių su mokinių nemokamo maitinimo teikimu, darbo užmokestis, valstybinio socialinio draudimo įmokos, komunalinių paslaugų, ryšių, transporto išlaidos);
- 4) išlaidos socialinei paramai mokiniams administruoti (šią paramą administruojančių institucijų darbuotojų ir mokyklų darbuotojų, atsakingų už šios paramos teikimą, darbo užmokestis, valstybinio socialinio draudimo įmokos, ryšių, pašto paslaugos ir kitos išlaidos, nustatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintoje Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkoje).

3. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytos išlaidos savivaldybių ir nevalstybinių mokyklų mokiniams finansuojamos iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams, o valstybinių mokyklų mokiniams – iš Švietimo ir mokslo ministerijai valstybės biudžete skirtų bendrųjų asignavimų.

4. Šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatytos išlaidos finansuojamos iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams.

5. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatytos išlaidos savivaldybių mokyklų mokiniams finansuojamos iš savivaldybių biudžetų lėšų, nevalstybinių mokyklų mokiniams – iš nevalstybinių mokyklų steigėjų skirtų lėšų, valstybinių mokyklų mokiniams – iš Švietimo ir mokslo ministerijai valstybės biudžete skirtų bendrųjų asignavimų.

6. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatytoms išlaidoms finansuoti iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir iš valstybės biudžeto skirtų bendrųjų asignavimų Švietimo ir mokslo ministerijai papildomai skiriami 4 procentai šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytoms išlaidoms finansuoti skirtų lėšų. Išlaidoms socialinei paramai mokiniams administruoti per kalendorinius metus panaudojama ne didesnė lėšų suma negu nustatytas išlaidoms socialinei paramai mokiniams administruoti skiriamų lėšų procento dydis nuo panaudotų lėšų

išlaidoms produktams ir mokinio reikmenims (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) finansuoti.

7. Einamaisiais metais nepanaudotos šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ar 4 punktuose nurodytos išlaidoms finansuoti skirtos valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir iš valstybės biudžeto skirtos bendrųjų asignavimų lėšos Švietimo ir mokslo ministerijai gali būti skiriamos papildomai kitoms šio straipsnio 2 dalies 1 ir (ar) 2 punktuose nurodytoms išlaidoms apmokėti.

II SKYRIUS SOCIALINĖ PARAMA MOKINIAMS

5 straipsnis. Mokinių teisė į socialinę paramą

1. Mokiniai turi teisę į nemokamus pietus ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, jeigu vidutinės pajamos vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui (toliau – vidutinės pajamos vienam asmeniui) per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžio.

2. Mokiniai turi teisę į nemokamus pietus ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 2 VRP dydžiai, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas šiais atvejais: ligos, nelaimingo atsitikimo, netekus maitintojo, kai motina ar tėvas vieni augina vaiką (vaikus), kai bendrai gyvenantys asmenys augina tris ir daugiau vaikų ar bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienas gyvenantis asmuo yra neįgalus.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems mokiniams skiriamas nemokamas maitinimas mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

4. Mokiniai turi teisę į nemokamus pusryčius, pietus, pavakarius, maitinimą mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose pagal šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalies 4 punktą.

6 straipsnis. Pajamų socialinei paramai mokiniams gauti apskaičiavimas

1. Vidutinės pajamos vienam asmeniui apskaičiuojamos:

1) pagal 3 kalendorinių mėnesių iki kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams mėnesio pajamas, nustatytas Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnyje;

2) pagal kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams mėnesio pajamas, jeigu bent vieno iš bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų šaltinis ar bendrai gyvenančių asmenų sudėtis, palyginti su 3 praėjusiais kalendoriniais mėnesiais, pasikeitė, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus.

2. Jeigu per 3 kalendorinius mėnesius, praėjusius iki kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams mėnesio, buvo gauta vienkartinė išmoka (premija, vienkartinė netekto darbingumo kompensacija, išeitinė išmoka, išmokėta nutraukus darbo sutartį, išeitinė išmoka atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui ir kitos faktiškai gautos vienkartinės pajamos, išskyrus kompensaciją už nepanaudotas atostogas) ar iš karto už 2 ir daugiau kalendorinių mėnesių išmokėtos kas mėnesį gaunamos išmokos, vidutinės pajamos vienam asmeniui apskaičiuojamos šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta tvarka.

3. Jeigu kreipimosi dėl mokinių nemokamo maitinimo mėnesį bent vieno iš bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų šaltinis ar bendrai gyvenančių asmenų sudėtis, palyginti su 3 praėjusiais kalendoriniais mėnesiais, pasikeitė, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje

nurodytus atvejus, mokiniams nemokamas maitinimas skiriamas pagal praėjusio mėnesio iki kreipimosi dėl mokinių nemokamo maitinimo mėnesio pajamas ir teikiamas, kol bus pateikta informacija apie kreipimosi mėnesio pajamas ir priimtas naujas sprendimas dėl nemokamo maitinimo skyrimo, bet ne ilgiau kaip 2 mėnesius nuo užpildyto socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinto prašymo-paraiškos gauti socialinę paramą mokiniams (toliau – patvirtintas prašymas-paraiška) formos pateikimo dienos.

4. Jeigu bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo gauna piniginę socialinę paramą pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, vidutinės pajamos vienam asmeniui apskaičiuojamos pagal pajamas, kurios paskutinį kartą buvo nurodytos skiriant piniginę socialinę paramą, įskaitant paskirtos socialinės pašalpos dydį, išskyrus papildomai paskirtos socialinės pašalpos dydį, ir neįskaitant būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijų dydžio.

7 straipsnis. Mokinių nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų lėšų dydžio nustatymas

1. Mokinių nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų lėšų dydis vienai dienai vienam mokiniui nustatomas vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro patvirtintu pusryčių, pietų ir pavakarių patiekalų gamybai reikalingų produktų rinkinių sąrašu pagal mokinių amžiaus grupes.

2. Mokinių nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti vienai dienai vienam mokiniui (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) skiriama:

1) nuo 1,6 iki 2,8 procento bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio suma pusryčiams ar pavakariams;

2) nuo 3,5 iki 5 procentų BSI dydžio suma pietums;

3) nuo 8,3 iki 9,7 procento BSI dydžio suma maitinimui mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

8 straipsnis. Mokinio reikmenims įsigyti skiriamų lėšų dydžio nustatymas ir mokinio reikmenų rinkinių sudarymas

1. Mokinio reikmenims įsigyti (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) per kalendorinius metus vienam mokiniui skiriama 2 BSI dydžio suma.

2. Jeigu mokinys patiria socialinę riziką arba mokinį augina bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką, individualios mokymosi priemonės į mokinio reikmenų rinkinius įtraukiamos vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro patvirtintu Individualiųjų mokymosi priemonių sąrašu. Mokinio reikmenų rinkiniai kiekvienam mokiniui sudaromi pagal individualius jo poreikius, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų auginamų vaikų skaičių, jų jau turimus mokinio reikmenis ir vadovaujantis savivaldybės tarybos nustatyta paramos mokinio reikmenims įsigyti tvarka.

III SKYRIUS

SOCIALINĖS PARAMOS MOKINIAMS ADMINISTRAVIMAS

9 straipsnis. Socialinę paramą mokiniams administruojančios institucijos

Švietimo ir mokslo ministerija administruoja mokinių nemokamą maitinimą valstybinėse mokyklose, o savivaldybių administracijos – savivaldybių įsteigtose mokyklose ir savivaldybių

teritorijose įsteigtose nevalstybinėse mokyklose. Savivaldybių administracijos administruoja paramą mokinio reikmenims įsigyti.

10 straipsnis. Kreipimasis dėl socialinės paramos mokiniams

1. Pareiškėjas dėl socialinės paramos mokiniams kreipiasi į savivaldybę, kurios teritorijoje Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, o jeigu gyvenamoji vieta nedeklaruota ir nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, – į savivaldybę, kurios teritorijoje faktiškai gyvena (toliau kartu – gyvenamosios vietos savivaldybė), administraciją, užpildydamas patvirtinto prašymo-paraiškos formą, ir prideda reikalingus dokumentus, nustatytus Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 20 straipsnyje (išskyrus duomenis apie bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens turimą turtą), išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nustatytą atvejį. Patvirtintame prašyme-paraiškoje pareiškėjas apie save ir bendrai gyvenančius asmenis nurodo šiuos duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą, mokėjimo ar kredito įstaigos pavadinimą, sąskaitos, į kurią būtų pervedama mokiniui skirta parama mokinio reikmenims įsigyti, numerį, kai pareiškėjas paramą mokinio reikmenims įsigyti prašo pervesti į mokėjimo ar kredito įstaigoje esančią asmeninę sąskaitą.

2. Asmenų, Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka nedeklaravusių gyvenamosios vietos ir neįtrauktų į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, faktinė gyvenamoji vieta nustatoma vadovaujantis pareiškėjo pateikta informacija ir duomenimis, taip pat valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose arba valstybės informacinėse sistemose ar kitose informacinėse sistemose esančiais duomenimis, pagrindžiančiais ekonominius, socialinius ar asmeninius asmenų interesus toje savivaldybėje. Tais atvejais, kai, įvertinus pareiškėjo pateiktą informaciją ir duomenis apie faktinę gyvenamąją vietą, paaiškėja, kad jie netikslūs ir (ar) klaidingi ir (ar) valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose arba valstybės informacinėse sistemose ar kitose informacinėse sistemose nėra duomenų apie pareiškėją, faktinė gyvenamoji vieta patikrinama savivaldybės administracijos socialinių darbuotojų ir (ar) kitų savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotų savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ar savivaldybės administracijos darbuotojų ir surašomas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas.

3. Dėl mokinio nemokamo maitinimo patvirtintą prašymą-paraišką pareiškėjas gali pateikti ir mokyklos, kurioje mokins mokosi ar kuri organizuoja vasaros poilsio stovyklas, administracijai. Šiuo atveju mokyklos administracija patvirtintą prašymą-paraišką ne vėliau kaip kitą dieną, kai buvo gautas patvirtintas prašymas-paraiška, perduoda pareiškėjo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai, vadovaudamasi savivaldybės tarybos patvirtinta kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams tvarka.

4. Jeigu kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams metu bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo gauna piniginę socialinę paramą pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, pareiškėjas pateikia mokyklos ar savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai laisvos formos prašymą gauti socialinę paramą mokiniams. Šiame prašyme pareiškėjas apie save ir mokinį, kuriam prašoma skirti socialinę paramą mokiniams, nurodo šiuos duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą, mokyklos pavadinimą ir klasę, kurioje mokins mokosi, mokėjimo ar kredito įstaigos pavadinimą, sąskaitos, į kurią būtų pervedama mokiniui skirta parama mokinio reikmenims įsigyti, numerį, kai pareiškėjas paramą mokinio reikmenims įsigyti prašo pervesti į mokėjimo ar kredito įstaigoje esančią asmeninę sąskaitą.

5. Kad mokinys gautų nemokamą maitinimą nuo mokslo metų pradžios ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, pareiškėjas patvirtintą prašymą-paraišką ar šio straipsnio 4 dalyje nustatytu atveju laisvos formos prašymą (toliau kartu – prašymas-paraiška) gali pateikti nuo kalendorinių metų liepos 1 dienos. Kad mokinys gautų nemokamą maitinimą mokyklos organizuojamoje vasaros poilsio stovykloje, pareiškėjas prašymą-paraišką gali pateikti nuo kalendorinių metų gegužės 1 dienos, išskyrus šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatytą atvejį, kai atskiras prašymas-paraiška nereikalingas. Dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti prašymą-paraišką pareiškėjas gali pateikti iki kalendorinių metų spalio 5 dienos.

6. Mokyklos administracija, gavusi informaciją iš mokyklos pedagogų, socialinių pedagogų ir (ar) bendruomenės atstovų apie tai, kad socialinė parama mokiniui galimai reikalinga, bet pareiškėjas nesikreipė dėl socialinės paramos mokiniams, informuoja mokinio gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl poreikio įvertinti bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir teikti socialinę paramą mokiniams.

7. Savivaldybės administracija, o kai dėl nemokamo maitinimo prašymą-paraišką pareiškėjas pateikia mokyklos, kurioje mokinys mokosi, administracijai, mokyklos administracija prašymą-paraišką socialinei paramai mokiniams gauti užregistruoja prašymo-paraiškos gavimo dieną. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, informacija apie trūkstamus dokumentus įrašoma informaciniame lapelyje ir šis įteikiamas pareiškėjui. Trūkstamus dokumentus socialinei paramai mokiniams gauti pareiškėjas turi pateikti savivaldybės administracijai ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos, išskyrus atvejį, kai pajamos socialinei paramai mokiniams gauti apskaičiuojamos šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka. Kai vidutinės pajamos vienam asmeniui apskaičiuojamos šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, trūkstami dokumentai socialinei paramai mokiniams gauti pateikiami ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą savivaldybės administracijai nepateikia trūkstamų dokumentų, savivaldybės administracija priima sprendimą neskirti socialinės paramos mokiniams.

8. Prašymas-paraiška gali būti pateiktas asmeniškai, paštu, elektroniniu būdu, kai valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama elektroninė paslauga, arba per atstovą. Kai prašymas-paraiška teikiamas per atstovą, nurodomi šie atstovo duomenys: vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas.

11 straipsnis. Socialinės paramos mokiniams skyrimas

1. Sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priimamas savivaldybės, kurioje pateiktas prašymas-paraiška, administracijos direktoriaus nustatyta tvarka. Užpildoma socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo forma.

2. Mokinių nemokamas maitinimas skiriamas:

- 1) nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų pabaigos;
- 2) pateikus prašymą-paraišką mokslo metais, – nuo informacijos apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo gavimo mokykloje kitos dienos iki mokslo metų pabaigos;
- 3) mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose, jei paskutinį mokslo metų ugdymo proceso mėnesį mokinys turėjo teisę gauti nemokamą maitinimą pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2 ar 4 dalį be atskiro prašymo-paraiškos nuo mokyklos organizuojamos vasaros poilsio stovyklos pradžios. Jei teisę gauti nemokamą maitinimą pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2 ar 4 dalį atsirado vėliau, mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose nemokamas maitinimas skiriamas pagal pareiškėjo prašymą-paraišką nuo kitos dienos, kai buvo gauta informacija apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo mokykloje.

3. Parama mokinio reikmenims įsigyti skiriama iki mokslo metų pradžios arba mokslo metais, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 15 dienos.

4. Sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo-paraiškos ir visų dokumentų gavimo dienos. Per šį laikotarpį sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams kopija pateikiama šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytoms institucijoms, išskyrus atvejį, kai sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priima savivaldybės, kurios mokykloje mokiniys mokosi, administracija. Šios institucijos ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo raštu informuoja mokyklą, išskyrus atvejį, kai informacija gaunama iš Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS).

5. Pareiškėjas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priėmimo dienos. Jei socialinė parama mokiniui neskiriama, nurodoma neskyrimo priežastis ir sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo apskundimo tvarka. Pareiškėjo pateikti dokumentai jam grąžinami. Apskundimo dėl savivaldybės administracijos priimto sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo tikslu šių dokumentų kopijos saugomos ir tvarkomos savivaldybės administracijoje Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka.

6. Savivaldybės administracija, nustačiusi, kad per laikotarpį, kurį mokiniui teikiama socialinė parama mokiniams, atsiranda nors viena iš aplinkybių, nurodytų šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose ar 2 dalyje, dėl kurių mokiniys nebetenka teisės į šią paramą, arba kad pareiškėjas nevykdo šio įstatymo 17 straipsnio 1, 2 ar 3 dalyse nustatytų pareigų, priima sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo ir jį pateikia šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytoms institucijoms, išskyrus atvejį, kai sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo priima savivaldybės, kurios mokykloje mokiniys mokosi, administracija, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos. Socialinė parama mokiniui neteikiama nuo kitos darbo dienos, kai mokykloje buvo gautas sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo.

12 straipsnis. Socialinės paramos mokiniams teikimas

1. Mokiniams nemokamas maitinimas teikiamas toje mokykloje, kurioje mokiniai mokosi. Valstybinių mokyklų mokiniams nemokamas maitinimas teikiamas švietimo ir mokslo ministro patvirtinta mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarka, o savivaldybių ir nevalstybinių mokyklų mokiniams – savivaldybių tarybų patvirtinta mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose tvarka.

2. Mokiniams nemokamas maitinimas teikiamas mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

3. Mokiniams nemokamas maitinimas neteikiamas, jei jų tėvai yra atleisti nuo mokėjimo už vaikų maitinimą mokyklų bendrabučiuose.

4. Mokiniams vietoj nemokamo maitinimo negali būti išmokami pinigai.

5. Mokiniui pakeitus mokyklą, ankstesnės mokyklos administracija naujos mokyklos administracijai ne vėliau kaip kitą darbo dieną po mokyklos pakeitimo dienos pateikia (asmeniškai, paštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis, pasirašytais saugiu elektroniniu parašu) laisvos formos pažymą apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą ir informuoja pareiškėjo gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją apie tai, kad mokiniys pakeitė mokyklą. Šioje pažymoje mokyklos administracija nurodo šiuos mokinio duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą. Mokiniui nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradamas teikti nuo kitos darbo dienos, kai pažyma buvo gauta mokykloje.

6. Parama mokinio reikmenims įsigyti teikiama pareiškėjo gyvenamosios vietos savivaldybėje, vadovaujantis savivaldybės tarybos patvirtinta paramos mokinio reikmenims įsigyti tvarka.

7. Parama mokinio reikmenims įsigyti teikiama pinigais, išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nustatytą atvejį.

8. Parama mokinio reikmenims įsigyti privalo būti teikiama nepinigine forma, jeigu mokinys patiria socialinę riziką arba mokinių auginą bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką.

13 straipsnis. Socialinės paramos mokiniams neskylimas ir nutraukimas

1. Socialinė parama mokiniams neskiriama arba jos teikimas nutraukiamas:

- 1) esant nors vienai iš šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių;
- 2) nesant aplinkybių, nurodytų šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje, 5 straipsnio 1 ar 2 dalyse;
- 3) pareiškėjas nevykdo šio įstatymo 17 straipsnio 1, 2, ar 3 dalyse nustatytų pareigų.

2. Nemokamas maitinimas neskiriamas arba jo teikimas nutraukiamas, esant šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje nurodytai aplinkybei.

3. Sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo savivaldybės administracija priima ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų ar duomenų, patvirtinančių šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas aplinkybes, gavimo dienos.

4. Pareiškėjas apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo informuojamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo priėmimo dienos.

14 straipsnis. Lėšų poreikio socialinei paramai mokiniams teikti nustatymas

1. Savivaldybės administracija lėšų poreikį šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodytoms išlaidoms finansuoti nustato vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta Specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų apskaičiavimo metodika, o Švietimo ir mokslo ministerija lėšų poreikį šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytoms išlaidoms finansuoti nustato vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta Valstybės biudžeto lėšų poreikio mokinių nemokamam maitinimui planavimo bei jų paskirstymo metodika.

2. Mokinių nemokamą maitinimą administruojančios institucijos lėšų poreikį šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytoms išlaidoms finansuoti nustato vadovaudamasi savo patvirtinta lėšų poreikio planavimo ir paskirstymo mokykloms metodika.

15 straipsnis. Socialinę paramą mokiniams administruojančių ir organizuojančių subjektų pareigos ir teisės

1. Švietimo ir mokslo ministras:

- 1) skirsto šiam įstatymui įgyvendinti gautas valstybės ir savo biudžeto lėšas;
- 2) mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos apraše turi teisę numatyti atvejus iš savo biudžeto lėšų skirti socialinę paramą mokiniams ir kitais, šio įstatymo nenustatytais, atvejais.

2. Savivaldybių tarybos:

- 1) skirsto šiam įstatymui įgyvendinti gautas valstybės ir savo biudžeto lėšas;

2) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose tvarkos apraše turi teisę numatyti atvejus iš savo biudžeto lėšų skirti socialinę paramą mokiniams ir kitais, šio įstatymo nenustatytais, atvejais;

3. Savivaldybių administracijos ir Švietimo ir mokslo ministerija:

1) atsako už valstybės ir savo biudžeto lėšų, skiriamų šiam įstatymui įgyvendinti, tikslingą panaudojimą;

2) nustato produktams įsigyti skiriamų lėšų dydį, vadovaudamasi šio įstatymo 7 straipsniu;

3) teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai duomenis apie pagrįstą valstybės biudžeto lėšų, reikalingų šiam įstatymui įgyvendinti, poreikį, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta duomenų apie valstybės biudžeto lėšų poreikį socialinei paramai mokiniams teikimo tvarka;

4) renka ir kaupia duomenis apie suteiktą socialinę paramą mokiniams socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarka, analizuoja duomenis apie remiamus mokinius ir lėšų panaudojimą mokyklose, laiku apskaičiuoja papildomai reikalingas ar numatomas nepanaudoti einamaisiais metais lėšas;

5) teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai duomenis apie suteiktą socialinę paramą mokiniams, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarka, ir, jei reikia, kitą informaciją. Savivaldybių administracijos stebėsenos ir analizės tikslais duomenis apie socialinės paramos mokiniams gavėjų skaičių ir jiems suteiktą socialinę paramą mokiniams teikia Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS);

6) gavusios informaciją apie pasikeitusias aplinkybes, turinčias įtakos skiriant socialinę paramą mokiniams, ar kilus įtarimui, kad pateikta neteisinga informacija arba ji yra nusišalusi, apie tai praneša savivaldybės, kurioje priimamas sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, administracijai.

4. Savivaldybių administracijos:

1) tikrina pareiškėjo pateiktą informaciją, turinčią įtakos teisei į socialinę paramą mokiniams;

2) esant šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje ar 10 straipsnio 6 dalyje nustatytoms aplinkybėms ar kilus įtarimui, kad pateikta neteisinga informacija ar pareiškėjas nevykdo šio įstatymo 17 straipsnio 4 dalyje nustatytų pareigų, tikrina bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašo buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą. Tokiais atvejais šis aktas yra vienas iš dokumentų teisei į socialinę paramą mokiniams nustatyti;

3) sudaro mokinio reikmenų rinkinius vadovaudamasi šio įstatymo 8 straipsniu;

4) turi teisę savivaldybės nustatyta tvarka, patikrinus bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, mokiniams skirti nemokamą maitinimą ir (ar) paramą mokinio reikmenims įsigyti išimties atvejais (ligos, nelaimingo atsitikimo, netekus maitintojo, kai motina ar tėvas vieni augina vaiką (vaikus), kai bendrai gyvenantys asmenys augina tris ir daugiau vaikų ar bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienas gyvenantis asmuo yra neįgalus, kai mokinys patiria socialinę riziką arba mokinį augina bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką), jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 2,5 VRP dydžio. Tam tikslui gali būti panaudojama iki 6 procentų šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose numatytoms išlaidoms finansuoti skirtų valstybės biudžeto lėšų.

5. Nevalstybinių mokyklų administracijos:

1) atsako už valstybės biudžeto lėšų, skiriamų šiam įstatymui įgyvendinti, tikslingą panaudojimą;

2) teikia savivaldybės, kurios teritorijoje mokykla įsteigta, administracijai duomenis, reikalingus valstybės biudžeto lėšų poreikiui apskaičiuoti, vadovaudamosi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta duomenų apie valstybės biudžeto lėšų poreikį socialinei paramai mokiniams teikimo tvarka;

3) teikia savivaldybės, kurios teritorijoje mokykla įsteigta, administracijai duomenis apie suteiktą socialinę paramą mokiniams, vadovaudamosi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarka.

16 straipsnis. Informacijos teikimas

1. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos bei kiti juridiniai asmenys savivaldybių administracijų prašymu privalo nemokamai teikti informaciją, reikalingą socialinei paramai mokiniams skirti.

2. Juridiniai asmenys, organizacijos ir jų filialai per 10 darbo dienų nuo pareiškėjo, kuris kreipiasi dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, prašymo gavimo dienos turi šiam pareiškėjui nemokamai pateikti jo prašomus dokumentus, reikalingus teisei į socialinę paramą mokiniams nustatyti.

IV SKYRIUS

PAREIŠKĖJO PAREIGOS IR NETEISĖTAI GAUTOS SOCIALINĖS PARAMOS MOKINIAMS IŠIEŠKOJIMAS

17 straipsnis. Pareiškėjo pareigos

Pareiškėjas privalo:

1) prašyme-paraiškoje nurodyti išsamią ir teisingą informaciją, įrodančią asmens teisę gauti socialinę paramą mokiniams, ir pateikti šiai paramai gauti būtinus dokumentus;

2) informuoti gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją apie pasikeitusias aplinkybes, turinčias įtakos teisei į socialinę paramą mokiniams, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos;

3) sudaryti savivaldybės administracijai galimybę tikrinti bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašyti buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą;

4) paramą mokinio reikmenims įsigyti naudoti pagal tikslinę jos paskirtį;

5) grąžinti neteisėtai gautą socialinę paramą mokiniams ir panaudotą ne pagal tikslinę paskirtį paramą mokinio reikmenims įsigyti (toliau kartu – neteisėtai gauta socialinė parama mokiniams).

18 straipsnis. Neteisėtai gautos socialinės paramos mokiniams išieškojimas

Pareiškėjas, nuslėpęs ar pateikęs neteisingus duomenis, reikalingus socialinei paramai mokiniams gauti, ir dėl to neteisėtai ją gavęs, ar paramą mokinio reikmenims įsigyti panaudojęs ne pagal tikslinę jos paskirtį, privalo šią paramą suteikusiai institucijai grąžinti neteisėtai gautos socialinės paramos mokiniams dydžio pinigines lėšas. Neteisėtai gautos ir negrąžintos socialinės paramos mokiniams dydžio piniginių lėšos išieškomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Sprendimų dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo apskundimas

Savivaldybės administracijos sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.
2. Mokinių nemokamas maitinimas, paskirtas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, teikiamas iki sprendime dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo nurodyto termino pabaigos, taikant šio įstatymo 1 straipsnyje nauja redakcija išdėstyto Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo 7 straipsnio nuostatas.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, socialinės apsaugos ir darbo ministras, sveikatos apsaugos ministras, švietimo ir mokslo ministras ir savivaldybių institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus patarėja
Gintarė Bertauskienė
2018 -10- 12

Asmenų priėmimo ir dokumentų
valdymo skyriaus stilistė

Jūratė Balčiūnienė
2018-10-12